

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 10.4.2014
SWD(2014) 102 final/2

CORRIGENDUM: Annule et remplace le document SWD(2014) 102 final du 27.3.2014.
Concerne toutes les versions linguistiques; page 1, titre.

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK OCENE UČINKA

Spremni dokument

**k Predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta
o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje**

(prenovitev)

(Besedilo velja za EGP)

{ COM(2014) 167 final }
{ SWD(2014) 103 final }
{ SWD(2014) 104 final }

1. UVOD

Pokojninske sisteme po vsej Evropski uniji je treba prilagoditi, da bodo lahko zagotavljali ustrezna, varna in trajnostna pokojninska zavarovanja. K temu cilju lahko odločilno prispeva tudi enotni trg. Bela knjiga o pokojninah napoveduje, da bo „Komisija [...] leta 2012 predstavila zakonodajni predlog za pregled [Direktive 2003/41/ES o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje]“. Institucije za poklicno pokojninsko zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: institucije) so sestavni del enotnega trga, prav kakor druge finančne institucije.

Direktiva 2003/41/ES je prvi korak na poti k enotnemu trgu. Deset let po njenem sprejetju je treba Direktivo pregledati iz petih razlogov. Prvič, zaradi vztrajnih ovir v zvezi s skrbnim in varnim poslovanjem je za delodajalce dražje pristopanje v institucije v drugih državah članicah. Drugič, število Evropejcev, ki se zanašajo na pokojninske načrte z določenimi prispevki, ki prenašajo tveganja z institucij in delodajalcev na posameznike, je precej naraslo. Tretjič, nedavna finančna in gospodarska kriza je pokazala, da je treba izboljšati trenutno minimalno raven zaščite za člane in upravičence pokojninskih načrtov. Četrto, posamezniki ne prejemajo bistvenih informacij na razumljiv način, kar jim preprečuje, da bi se informirano odločali o financiranju upokojitve. Petič, nadzorna pooblastila ne zadoščajo za zagotovitev, da institucije izpolnjujejo zahteve glede upravljanja in preglednosti.

Pomembno je takoj ukrepati za okrepitev bonitetne mikroregulacije institucij, saj se bodo izboljšave uspešnosti poklicnih pokojninskih skladov uresničile šele čez dalj časa. Če ne ukrepamo zdaj, bomo zamudili priložnost v smislu prihrankov pri stroških in naložbenih donosov, posledica pa bo tudi neustrezno finančno načrtovanje milijonov Evropejcev. Nesorazmerno se lahko poveča tudi breme za mlade generacije in oslabi medgeneracijska solidarnost.

Ta predlog ne proučuje uvedbe novih pravil o solventnosti za institucije. Ta odločitev je bila sprejeta na podlagi precejšnjih pomislekov, ki so jih deležniki izrazili med javnim posvetovanjem, in na podlagi rezultatov kvantitativne ocene učinka, ki jo je julija 2013 opravil EIOPA. Službe Komisije bodo ob podpori EIOPA znova proučile to vprašanje, ko bodo na razpolago popolnejši podatki.

2. OPREDELITEV PROBLEMA

Komisija je identificirala naslednja štiri glavna vprašanja: (1) kompleksnost čezmejnih dejavnosti, (2) zahteve glede upravljanja in obvladovanja tveganj, (3) komunikacija s člani in (4) nadzorna pooblastila.

2.1. Ovire glede skrbnega in varnega poslovanja, ki omejujejo razvoj čezmejnih institucijah

Izkušnje delodajalcev, institucij in nadzornikov iz zadnjih let jasno kažejo, da znatne ovire glede skrbnega in varnega poslovanja, ki omejujejo čezmejno poslovanje institucij, še niso odpravljene. Po eni strani obstajajo dodatne zahteve glede skrbnega in varnega poslovanja za čezmejne dejavnosti, zlasti naslednje: i. Direktiva nadzornikom v gostiteljski državi članici omogoča diskrecijsko pravico v

zvezi z nalaganjem dodatnih naložbenih pravil v primeru čezmejnega poslovanja institucij; in ii. le čezmejni pokojninski načrti morajo vseskozi zagotavljati popolno finančno pokritje.

Po drugi strani obstajajo nejasnosti glede več opredelitev in postopkov za čezmejne dejavnosti, zlasti naslednje: i. čezmejna dejavnost ni jasno opredeljena; ii. nemoten prenos pokojninskih načrtov med institucijami, ki se nahajajo v različnih državah članicah, ni zagotovljen; in iii. področje uporabe pravil glede skrbnega in varnega poslovanja, ki se uporabljajo v matični državi članici, ni opredeljeno.

2.2. Zahteve glede upravljanja in obvladovanja tveganj niso dovolj razumljive

Neposredni neuspeh poslovanja institucij je redkost. Neuspeh institucij pa je posreden in več kazalnikov kaže, da ta neuspeh povzročajo pomanjkljivosti v praksah upravljanja in obvladovanja tveganj institucij. Pri tem se zastavljajo tri vprašanja.

Prvič, institucije morda nimajo vzpostavljenih ustreznih služb upravljanja. To se nanaša predvsem na službo za notranjo revizijo in obvladovanje tveganj, pri pokojninskih načrtih z določenimi prejemki pa tudi na actuarsko službo. Vloge in dejavnosti v okviru navedenih služb tudi niso zadostno opredeljene. Posledično te službe v institucijah niso vzpostavljene ali pa ključne položaje v strukturi upravljanja institucij zaseda neusposobljeno osebje. Poleg tega lahko pride do morebitnega nasprotja interesov, saj si lahko institucija in ustanoviteljsko podjetje te službe delita.

Drugič, institucije morda ne pristopajo sistematično k lastnim ocenam tveganj in sistema obvladovanja tveganj morda ne vključujejo v celoti v postopek odločanja v instituciji. Splošno pomanjkanje celostnega pristopa k obvladovanju tveganj v finančnih institucijah v EU se je pokazalo v nedavni finančni krizi.

Tretjič, institucije za zagotavljanje varnosti svojega premoženja ne uporabljajo nujno depozitarjev.

2.3. Člani ne prejemajo razumljivih informacij o pokojninskem zavarovanju

Posamezniki potrebujejo ustrezno orodje, da lahko sprejemajo informirane odločitve o pokojninskem varčevanju, vendar je mogoče glede na številne močne kazalnike nevzdržnih neučinkovitosti pri pretoku informacij zaključiti, da se člani in upravičenci ne zavedajo dobro sprememb, ki bi lahko negativno vplivale na njihove pokojnine. Primeri so zmanjšanja zbranih pokojninskih pravic, precejšnji stroški, pomanjkanje zavedanja državljanov njihovega lastnega finančnega stanja na splošno in zlasti dejstva, da na splošno ne prihranijo dovolj za svojo pokojnino.

2.4. Obstajajo pomanjkljivosti v nadzornih pooblastilih

Učinkovit bonitetni nadzor zahteva primerno pooblastitev nacionalnih nadzornih organov za opravljanje njihovih funkcij spremljanja solidnosti institucij. Med posvetovanjem o tem predlogu so bili ugotovljeni trije problemi v zvezi z nadzornimi pooblastili.

Prvič, institucije imajo možnost zaobiti bonitetne standarde s tem, da dejavnosti verižno oddajajo v zunanje izvajanje, tj. tretji ponudniki storitev oddajajo izvajanje dejavnosti podizvajalcem. Drugič, nadzorni organi niso vsi pooblaščen za razvoj orodij, ki so potrebna za testiranje izjemnih situacij finančnega stanja institucij. Tretjič, nadzornikom bi koristila dodatna pooblastila, da bi lahko učinkovito nadzirali vse nove zahteve glede upravljanja in preglednosti, ki jih uvaža ta predlog.

3. SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

Čeprav so institucije za poklicna pokojninska zavarovanja za zdaj pomemben vir financiranja pokojnin le v nekaterih državah članicah, predstavljajo potencial za prihodnjo širitev v druge države članice. Države članice so zmanjševale – in nekatere še zmanjšujejo – pokojninske prejemke iz državnih pokojnin. Posledica tega je, da bodo ustrezne nadomestne stopnje za evropske državljane zahtevale dodatne pokojninske prihodke iz poklicnih in zasebnih pokojninskih zavarovanj. V številnih državah članicah se tako pričakuje, da se bo v naslednjih desetletjih večji delež pokojninskih prihodkov zagotovil iz zasebnih pokojninskih zavarovanj. Poleg tega postajajo pokojninski načrti z določenimi prispevki vse pomembnejši in lahko se zgodi, da se bodo ti vedo pogostejše uporabljali v čezmejnem poslovanju, saj so značilnosti teh produktov preprostejše v primerjavi s pokojninskimi načrti z določenimi prejemki.

Glede na člen 4 PDEU je treba ukrepanje EU za dokončanje notranjega trga ocenjevati na podlagi načela subsidiarnosti, določenega v členu 5(3) PEU. Ukrepanje na ravni EU ima lahko precejšnjo dodano vrednost, saj ukrepanje samih držav članic ne more: i. odstraniti ovir za čezmejne dejavnosti, ii. zagotoviti višje vseevropske minimalne ravni varstva potrošnikov, iii. upoštevati pozitivnih zunanjih učinkov ekonomij obsega, diverzifikacije tveganj in inovacij, ki so neločljivo povezane s čezmejnimi dejavnostmi, iv. preprečiti pojava regulativne arbitraže med sektorji finančnih storitev, v. preprečiti pojava regulativne arbitraže med državami članicami niti vi. upoštevati interesov čezmejnih delavcev.

V okviru predlaganega ukrepa bodo države članice ohranile polno odgovornost za organizacijo lastnih pokojninskih sistemov, pa tudi za odločanje glede vloge treh stebrov pokojninskega sistema v posameznih državah članicah. S pregledom se ta posebna pravica ne postavlja pod vprašaj. Pregled prav tako ne zajema vprašanja nacionalnega socialnega in delovnega prava, fiskalne zakonodaje ali obligacijskega prava.

V predlogu je upoštevano **načelo sorazmernosti**, določeno v členu 5(4) PEU, in sicer so predlagani ukrepi primerni in ne presegajo tega, kar je potrebno za doseganje zastavljenih ciljev. Namen izbranih možnosti politike je najti pravo ravnotežje med javnim interesom, varstvom članov in upravičencev pokojninskih načrtov ter stroški institucij, ustanoviteljskih podjetij in nadzornikov. Čeprav institucije niso MSP – mnoge institucije izpolnjujejo merilo števila zaposlenih, da bi jih bilo mogoče opredeliti kot MPS, vendar presegajo prag letnega prometa in/ali letne bilance stanja – je pomembno, da se pri ureditvi ustrezno upoštevata narava njihovih dejavnosti in dejstvo, da sta obseg in kompleksnost dejavnosti institucij na splošno manjša kot pri drugih finančnih institucijah. Predvidene zahteve so bile skrbno proučene, zasnovane kot minimalni standardi in prilagojene značilnostim institucij.

Predlagani ukrep pri vsakem operativnem cilju upošteva sorazmernost, in sicer na naslednji način: i. funkcije upravljanja so omejene na tisto, kar je bistveno za institucijo, ii. dokumentacija glede lastne ocene tveganj je bila racionalizirana glede na značilnosti institucij, iii. obvezno imenovanje depozitarja je omejeno na pokojninske načrte z določenimi prispevki in ne velja za vse institucije, iv. izkaz pokojninskih prejemkov je omejen na največ dve strani, osredotočen na bistvene informacije in institucijam ne preprečuje, da bi uporabile dodatne vrste razkritij v skladu z nacionalnimi zahtevami in lastnim slogom komuniciranja, v. nova nadzorna pooblastila se podelijo le, v kolikor so potrebna

za učinkovit nadzor nad dejavnostmi institucij, vi. nadzorno poročanje ni usklajeno, tako da se upoštevajo različni nacionalni pristopi k nadzoru, in vii. odprava ovir glede skrbnega in varnega poslovanja za čezmejno poslovanje institucij je omejena na tiste, ki so deležnikom povzročile največje težave.

4. CILJI

4.1. Splošni cilj

Splošni cilj te pobude je omogočiti prihranke za poklicne pokojnine. To je skladno z belo knjigo Komisije iz leta 2012 z naslovom Agenda za ustrezne, varne in vzdržne pokojnine, v kateri je Komisija napovedala sprejetje 20 pobud, ki bodo državam članicam pomagale pri uskladitvi časa, preživetega na delu in v pokoju, ter razvoju dodatnega zasebnega pokojninskega varčevanja. V beli knjigi je omenjeno, da naj bi pregled Direktive povečal učinkovitost in varnost zagotavljanja poklicnih pokojninskih zavarovanj. To bi odločilno prispevalo k ustreznosti in vzdržnosti pokojnin. Evropski parlament je v svoji resoluciji z dne 21. maja 2013 izrazil mnenje, da bi moral ta predlog okrepiti bonitetne standarde za upravljanje in obvladovanje tveganj ter pregledno razkrivanje informacij.

4.2. Specifični cilji

Okrepljena vloga prihrankov za poklicne pokojnine zahteva boljši dostop do dopolnilnih pokojninskih načrtov, tudi čezmejnih. To je mogoče olajšati, če lahko delodajalci učinkovito zagotavljajo dopolnilno zasebno pokojninsko varčevanje in če lahko ljudje zaupajo, da bodo iz pokojninskega načrta prejeli, kar jim je obljubljeno. Namen tega predloga je nadaljnje olajšanje čezmejne dejavnosti in povečanje varnosti z okrepitevijo zaščite članov, zato opredeljuje štiri specifične cilje: i. odstraniti preostale ovire v zvezi s skrbnim in varnim poslovanjem za čezmejne institucije, ii. zagotoviti dobro upravljanje in obvladovanje tveganj, iii. članom in upravičencem zagotoviti jasne in relevantne informacije ter iv. zagotoviti, da so nadzorniki ustrezno opremljeni za izpolnjevanje svojih nalog.

4.3. Operativni cilji

Identificiranih je bilo osem operativnih ciljev, da se dosežejo specifični cilji. Preostale ovire v zvezi s skrbnim in varnim poslovanjem je mogoče odpraviti z ukinitvijo dodatnih zahtev za čezmejne institucije in s pojasnitvijo opredelitev in postopkov za čezmejno dejavnost. Boljše upravljanje je mogoče doseči s tremi dopolnilnimi operativnimi cilji, ki se medsebojno krepijo: (i) zagotovitev profesionalizacije uprave institucij, (ii) obveznost dokumentacije v zvezi z upravljanjem tveganj in (iii) zaščita premoženja pred operativnim tveganjem. Člane je mogoče obveščati na bolj jasn in učinkovit način, in sicer z zagotovitvijo preprostega izkaza, ki vsebuje bistvene informacije o pokojnini na letni osnovi. Ustrezno opremljenost nadzornikov za učinkovit nadzor institucij je mogoče zagotoviti tako, da se jim podeli nova pooblastila v zvezi z verižnim oddajanjem dejavnosti v zunanje izvajanje in izvajanjem stresnih testov izjemnih situacij ter se zagotovi, da imajo nadzorniki zadostna pooblastila za preverjanje izpolnjevanja zahtev glede skrbnega in varnega poslovanja ter preglednosti.

Možne politike

4.4. Odprava dodatnih zahtev za čezmejno dejavnost

Pri proučitvi razpoložljivih možnih politik je treba oceniti ustrezno raven nadaljnega zblževanja nacionalnega prava in njegov poudarek. Proučeni možnosti sta:

možnost 1 – **brez spremembe politike**: različne kvantitativne naložbene omejitve; strožja pravila glede obveznosti financiranja za čezmejne institucije;

možnost 2 – **odprava dodatnih zahtev iz Direktive**: brez nacionalnih kvantitativnih naložbenih omejitev; enaki pogoji za ponovno vzpostavitev popolnega kapitalskega pokritja za čezmejne in domače institucije.

V tabeli v nadaljevanju je povzeta analiza možnih politik. Najprimernejša je možnost 2, saj je treba za učinkovito rešitev problema spremeniti pravni okvir.

Primerjava možnih politik glede na merila uspešnosti, učinkovitosti in koherence

	Uspešnost Olajšanje čezmejne dejavnosti	Učinkovitost	Koherenca
Možnost 1	0	0	0
Možnost 2	++	++	++

4.5. Pojasnitev opredelitev in postopkov za čezmejno dejavnost

Za izpolnitev tega operativnega cilja so bile proučene naslednje možnosti:

možnost 1 – **brez spremembe politike**: ohranitev nejasnih opredelitev in postopkov za čezmejno dejavnost (različne razlage opredelitev čezmejne dejavnosti, brez določb v zvezi s čezmejnimi prenosi pokojninskih načrtov, pomanjkanje jasnosti glede področja uporabe pravil skrbnega in varnega poslovanja ter socialnega in delovnega prava);

možnost 2 – **smernice ali priporočila** za boljše izvrševanje in izvajanje direktive;

možnost 3 – **pojasnitev opredelitev in postopkov za čezmejno dejavnost v direktivi**.

V tabeli v nadaljevanju je povzeta analiza možnih politik. Najprimernejša je možnost 3, saj uspešno rešuje probleme, ki so jih identificirali deležniki, in bi lahko prispevala k ekonomskim koristim za delodajalce, ki se želijo pridružiti institucijam v tujini.

	Uspešnost Olajšanje čezmejne dejavnosti	Učinkovitost	Koherenca
Možnost 1	0	0	0
Možnost 2	0	--	0
Možnost 3	++	++	++

4.6. Zagotovitev profesionalizacije uprave institucij

Za izpolnitev tega operativnega cilja sta bili proučeni naslednji možnosti:

možnost 1 – **brez spremembe politike**: ena služba za upravljanje (aktuarska služba) za pokojninske načrte z določenimi prejemki in hibridne pokojninske načrte ter nobenih služb za pokojninske načrte z določenimi prispevki;

možnost 2 – dodani službi za obvladovanje tveganj in notranjo revizijo: tri službe upravljanja za pokojninske načrte z določenimi prejemki in hibridne pokojninske načrte ter dve službi za pokojninske načrte z določenimi prispevki.

V tabeli v nadaljevanju je povzeta analiza možnih politik. Najprimernejša je možnost 2, saj pomeni izboljšanje varstva za člane in upravičence, in sicer z upoštevanjem različnih velikosti in vrst institucij, ne da bi pri tem neupravičeno povečala upravno breme za institucije in ustanoviteljska podjetja.

Primerjava možnih politik glede na merila uspešnosti, učinkovitosti in koherence

	Uspešnost		Učinkovitost	Koherenca
	Večja varnost	Olajšanje čezmejne dejavnosti		
Možnost 1	0	0	0	0
Možnost 2	++	+	+	++

4.7. Obveznost dokumentacije v zvezi z upravljanjem tveganj

Za izpolnitev tega operativnega cilja so bile proučene naslednje možnosti:

možnost 1 – **brez spremembe politike**: institucije ne izvajajo sistematičnih samoocenitev lastnega profila tveganja in svojih ocen ne sporočajo nadzornikom;

možnost 2 – **uvredba ocene tveganj za pokojnine, da se dokumentira lastna ocena tveganj institucij, in kot del tega obveznost kvalitativnih opisov štirih ključnih elementov, ki določajo obliko financiranja**: (i) eksplicitno vrednotenje meje škodljivih odstopanj od najboljše ocene kot blažilnik tveganj v izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij; (ii) kvalitativno vrednotenje podpore ustanoviteljskih podjetij, do katere lahko dostopa institucija v primeru pomanjkanja sredstev; (iii) opis varnostnih mehanizmov, ki so na voljo instituciji v primeru pomanjkanja sredstev, kot so mešani prejemki, posebne pokojninske ugodnosti ali naknadna zmanjšanja prejemkov, in (iv) kvalitativno vrednotenje operativnih tveganj za vse pokojninske načrte. O oceni tveganj za pokojnine se poroča nadzorniku;

možnost 3 – **enako kot možnost 2 z dodanim skupnim poročanjem o nacionalnih pravilih o solventnosti**: zahteva, da pokojninski načrti z določenimi prejemki in hibridni pokojninski načrti v enotnem formatu poročajo nadzorniku o vrednosti njihove aktive in pasive v skladu z nacionalnimi zahtevami, ter zahteva, da po potrebi kvantitativno opredelijo mehanizme varnosti in prilagajanja prejemkov.

V tabeli v nadaljevanju je povzeta analiza možnih politik. Izboljšanje upravljanja institucij bi bilo mogoče doseči tako z možnostjo 2 kot z možnostjo 3. Vendar je primernejša možnost 2, saj naj bi bila učinkovitejša za delodajalce oziroma institucije, ker: (i) institucijam dovoljuje zadostno prožnost pri

opisu njihovega lastnega položaja na način, ki odraža naravo, obseg in kompleksnost njihovih dejavnosti, in (ii) naj bi bila po pričakovanjih precej cenejša od možnosti 3.

Primerjava možnih politik glede na merila uspešnosti, učinkovitosti in koherence

	Uspešnost		Učinkovitost	Koherenca
	Večja varnost	Olajšanje čezmejne dejavnosti		
Možnost 1	0	0	0	0
Možnost 2	+	+	+	+
Možnost 3	++	+	-	+

4.8. Zaščita premoženja pred operativnim tveganjem

Za izpolnitev tega operativnega cilja so bile proučene naslednje možnosti:

možnost 1 – **brez spremembe politike**: institucijam ni treba imenovati depozitarja; nobenih določb o funkcijah varne hrambe in nadzora sredstev;

možnost 2 – **okrepitev funkcij varne hrambe in nadzora sredstev**: to pomeni, da (i) je treba zagotoviti ustrezno varstvo in zaščito finančnih instrumentov; (ii) je treba voditi evidenco, da je mogoče kadar koli in pravočasno identificirati vse premoženje; (iii) je treba sprejeti vse potrebne ukrepe, da se preprečijo nasprotja interesov ali nezdržljivost; (iv) morajo depozitarji ali skrbniki izpolnjevati navodila institucij, razen če so ta v nasprotju z veljavnimi nacionalnimi in/ali evropskimi predpisi; (v) je treba zagotoviti, da se nadomestilo za transakcije, ki vključujejo premoženje institucij, izplača institucijam v običajnem roku, in (v) je treba zagotoviti, da se prihodki iz premoženja uporabljajo v skladu s pravili institucije;

možnost 3 – **okrepitev funkcij varne hrambe in nadzora sredstev ter uvedba obveznosti imenovanja depozitarja za vse institucije**: enako kot možnost 2, vendar z uvedbo obveznosti imenovanja depozitarja;

možnost 4 – **okrepitev funkcij varne hrambe in nadzora sredstev ter uvedba obveznosti imenovanja depozitarja samo za pokojninske načrte z določenimi prispevki**: enako kot možnost 3, vendar z uvedbo obveznosti imenovanja depozitarja za pokojninske načrte z določenimi prispevki.

V tabeli v nadaljevanju je povzeta analiza možnih politik. Najprimernejša je možnost 4, saj naj bi po pričakovanjih prinesla koristi za delodajalce v smislu boljšega upravljanja, in sicer sorazmerno, saj bi preprečila nepotrebno podvajanje zaščite pred operativnim tveganjem.

Primerjava možnih politik glede na merila uspešnosti, učinkovitosti in koherence

	Uspešnost		Učinkovitost	Koherenca
	Večja varnost	Olajšanje čezmejne dejavnosti		
Možnost 1	0	0	0	0

Možnost 2	+	0	-	0
Možnost 3	++	0	--	++
Možnost 4	++	0	+	++

4.9. Razpolaganje z letnim izkazom pokojninskih prejemkov

Za izpolnitev tega operativnega cilja so bile proučene naslednje možnosti:

možnost 1 – **brez spremembe politike**: splošne informacije o pokojninskem načrtu se v večini primerov zagotovijo na zahtevo; osebne informacije so omejene; nobenih obveznih informacij za obdobje pred vpisom in brez skupne predloge;

možnost 2 – **posamezniku prilagojene informacije na vseh stopnjah**: splošne in osebne informacije se zagotovijo enkrat letno; informacije za obdobje pred vpisom se zagotavljajo, vendar brez skupne predloge;

možnost 3 – **standardiziran letni izkaz pokojninskih prejemkov na vseh stopnjah**: enako kot možnost 2, vendar s skupno predlogo. Kratek standardiziran letni izkaz pokojninskih prejemkov bi vseboval posamezniku prilagojene in splošne informacije o pokojninskem načrtu. Izkaz bi bil pripravljen na podlagi standardizirane predloge, dolge dve strani, ki jo podrobno določi EIOPA v delegiranem aktu. Izkaz bi bil prvi sloj v večslojnem pristopu h komunikaciji, kar bi omogočilo podroben opis nacionalnih značilnosti v nadaljnjih slojih.

V tabeli v nadaljevanju je povzeta analiza možnih politik. Najprimernejša je možnost 3, saj bi članom in upravičencem omogočila osebno prilagojen pregled nad svojimi pokojninskimi pravicami in prejemki.

Primerjava možnih politik glede na merila uspešnosti, učinkovitosti in koherence

	Uspešnost		Učinkovitost	Koherenca
	Zagotavljanje jasnih in relevantnih informacij	Olajšanje čezmejne dejavnosti		
Možnost 1	0	0	0	0
Možnost 2	+	-	+	+
Možnost 3	++	++	+	++

4.10. Zagotovitev nadzora nad verižnim oddajanjem dejavnosti v zunanje izvajanje in možnost zahtevanja stresnih testov izjemnih situacij

Za izpolnitev tega operativnega cilja sta bili proučeni naslednji možnosti:

možnost 1 – **brez spremembe politike**;

možnost 2 – **dati nadzornikom enaka pooblastila v razmerju do podizvajalcev, kot jih imajo v razmerju do ponudnikov storitev, in možnost zahtevanja stresnih testov izjemnih situacij**; brez uskladitve nadzornega poročanja.

V tabeli v nadaljevanju je povzeta analiza možnih politik. Najprimernejša je možnost 2, saj bi povečala zaščito članov in upravičencev, in sicer z izboljšanjem nadzora institucij, prav tako pa bi nadzorniki dobili ustrezna orodja za opravljanje svojega dela.

Primerjava možnih politik glede na merila uspešnosti, učinkovitosti in koherence

	Uspešnost		Učinkovitost	Koherenca
	Večja varnost	Olajšanje čezmejne dejavnosti		
Možnost 1	0	0	0	0
Možnost 2	++	+	++	++

4.11. Zagotovitev nadzora nad zahtevami glede upravljanja in preglednosti

Za izpolnitev tega operativnega cilja sta bili proučeni naslednji možnosti:

možnost 1 – **brez spremembe politike**;

možnost 2 – **dati nadzornikom pooblastila za nadzor nad predlaganim zahtevami glede upravljanja in preglednosti**; brez uskladitve nadzornega poročanja.

V tabeli v nadaljevanju je povzeta analiza možnih politik. Najprimernejša je možnost 2, saj bi nadzornikom omogočila učinkovito nadzorovanje institucij, kar je skladno z drugimi finančnimi sektorji v EU.

Primerjava možnih politik glede na merila uspešnosti, učinkovitosti in koherence

	Uspešnost		Učinkovitost	Koherenca
	Večja varnost	Olajšanje čezmejne dejavnosti		
Možnost 1	0	0	0	0
Možnost 2	++	+	++	++

5. ANALIZA GLAVNIH UČINKOV NAJPRIMERNEJŠIH MOŽNOSTI

Čeprav bo predlagani ukrep povzročil kratkoročne stroške prilagajanja, naj bi koristi celotnega paketa najprimernejših možnosti po pričakovanjih srednje- in dolgoročno odtehtale stroške.

5.1. Ekonomske koristi

Za zaposlene

Predlog naj bi zagotovil precejšnje ekonomske koristi za zaposlene. Verjetno je, da se bodo z boljšim upravljanjem povečali donosi tveganju prilagojenih naložb, kar bo pomagalo doseči učinkovite izide v smislu pokojninskih prihodkov ali prispevkov. Posamezniki bodo lahko po zaslugi boljše komunikacije sprejemali bolj informirane odločitve glede financiranja upokojitve. Verjetno je, da bodo čezmejne institucije prinesle dodatno povečanje učinkovitosti in povzročile učinke obsega za majhne delovne sile, za mobilne delavce pa bi bilo mogoče oblikovati ureditev pokojnine po načelu „vse na enem mestu“.

Za delodajalce

Predlagani ukrep naj bi po pričakovanjih koristil delodajalcem, morda pa še bolj MSP in večnacionalnim družbam.

Podjetja, ki poslujejo v majhnem ali lokalnem obsegu, bi lahko prihranila pri stroških tako, da bi se pridružila obstoječi instituciji. Bolje upravljane in učinkovitejše institucije naj bi zmanjšale breme, ki pade na njihova ustanoviteljska podjetja. Poleg tega bi imela lahko podjetja, ki poslujejo v majhnem ali lokalnem obsegu na območju, kjer ni uveljavljene in učinkovite institucije, koristi od pridružitve obstoječi instituciji v tujini, namesto da bi vzpostavljala lokalno institucijo. Dejansko bi lahko institucije, uveljavljene v državah članicah z dolgotrajnim strokovnim znanjem na področju pokojninskih zavarovanj, lahko ponujale svoje storitve tudi ustanoviteljskim družbam v drugih državah članicah. Službe Komisije so seznanjene z nedavnimi primeri, ko so nameravali socialni partnerji za MSP, ki so poslovala v eni državi članici, vzpostaviti institucijo v drugi državi članici, in sicer predvsem zaradi neobstoja zadevnih produktov na lokalnem trgu.

Mnoge večnacionalne družbe upravljajo mednarodno paleto lokalnih pokojninskih skladov. To povečuje kompleksnost, zaradi česar so postopki manj pregledni, obstajajo skrita tveganja, nedoslednosti in neučinkovitosti. Podjetja se lahko temu izognejo z združitvijo lokalnih pokojninskih skladov v eno institucijo za poklicna pokojninska zavarovanja.

Za MSP

Institucije formalno niso MSP, saj njihovo premoženje na splošno presega prag za MSP. Toda mnoge so majhne finančne institucije. Poenostavitev opredelitev čezmejnih dejavnosti in postopkov bo verjetno bolj koristila malim kot velikim institucijam, saj imajo prve manjšo finančno zmožnost, da prevzamejo transakcijske stroške. Ustanoviteljskim podjetjem, ki so MSP, vključno s skupinami MSP, bo koristil lažji dostop do institucij, ki so že uveljavljene na tujih trgih, s čimer se bodo izognili večjemu delu začetnih stroškov vstopa na trg in imela korist od zakona velikih števil.

Za nadzornike

Nova ureditev bo najverjetneje zahtevala okrepitev nadzornih virov. Vendar je obseg, v katerem to odraža spremembo v stroških za nadzornike, močno odvisen od že obstoječih nacionalnih ureditev, ki morda že razpolagajo z viri za doseganje kakovostnega nadzora institucij.

Za proračune držav članic

Predlagani ukrep naj bi imel dva pozitivna učinka na proračune držav članic. Institucije z dobrim upravljanjem in globlji trg za institucije krepijo zagotavljanje zasebnih poklicnih pokojninskih zavarovanj. To prispeva k blažitvi pritiska na zakonsko predpisane pokojninske načrte. To lahko najbolje izkoristijo tiste države članice, v katerih je trg institucij majhen v primerjavi z obsegom njihovega gospodarstva. Po drugi strani je mogoče od dobro informiranih posameznikov pričakovati, da bodo sprejemali boljše odločitve o svojem pokojninskem varčevanju že v svoji mladosti. Zato je verjetno, da bo ta predlog privedel do razmer, v katerih bodo boljše informirani državljani izvajali manjši pritisk na zakonsko predpisane pokojninske sisteme, kar je ugodno za fiskalno vzdržnost.

5.2. Družbene koristi

Predlog naj bi imel precejšen pozitiven družbeni učinek. Povpraševanje po kakršnih koli finančnih produktih temelji na zaupanju in uspešnosti. Predlagani ukrep bo povečal učinkovitost in varnost produktov poklicnega pokojninskega zavarovanja. Zato je verjetno, da bo prispeval k vse višji stopnji pokritja z dopolnilnim zasebnim pokojninskim varčevanjem, s čimer se bo okrepila socialna zaščita in enakost prihodkov v hitro starajoči se družbi. Javnost bo prek večje varnosti in ozaveščenosti na podlagi učinkovitejšega razkrivanja informacij bolje obveščena o pokojninskih razlikah. To bo posameznike spodbudilo k sprejemanju informiranih odločitev o znesku varčevanja, ki jim bo zagotovil ustrezno raven pokojnine, ter o izbiri naložb za učinkovito varčevanje. Enotni format za izkaz pokojninskih prejemkov bo verjetno podprl delovanje delovnega trga za osebe, ki delajo v različnih državah članicah. Končno bo večja preglednost socialnim partnerjem omogočila, da bodo zahtevali večjo discipliniranost pri upravljanju institucij, kar bi lahko potencialno povečalo donose tveganju prilagojenih naložb.

5.3. Okoljske koristi

Predlagani ukrep naj ne bi imel znatnih neposrednih posledic za okolje.

5.4. Stroški

Pričakovani stroški predlaganega ukrepa zajemajo povečanje upravnega bremena, predvsem v obliki enkratnih kratkoročnih stroškov prilagajanja, in nekoliko višjih ponavljajočih se stroškov v novi ureditvi. Ocena upravnega bremena, ki jo je izvedla panoga institucij za pokojninsko poklicno zavarovanje, je pokazala tri elemente, ki bodo po pričakovanjih najdražji. S predlaganim ukrepom ne bosta zajeta dva najdražja elementa, in sicer z upoštevanjem sorazmernosti v smislu, da institucijam v oceni tveganj ni treba poročati skupnih kvantitativnih elementov financiranja in da lahko funkcije upravljanja omejijo na dve. V primeru pokojninskih načrtov z določenimi prispevki v nekaterih državah članicah bodo po pričakovanjih nastali dodatni stroški zaradi imenovanja depozitarja.

5.5. Makroekonomski učinek

Predlagani ukrep naj ne bi imel znatnega neposrednega makroekonomskega učinka, mogoče pa je pričakovati tri posredne koristi. Prvič, z dobrim upravljanjem in obvladovanjem tveganj v institucijah se bo okrepila njihova vloga dolgoročnih vlagateljev v evropskem gospodarstvu, in sicer ker se bodo izognile prevelikemu poudarku na profilih tveganega donosa v kratkoročnem obdobju. Drugič, uspešnejši in varnejši pokojninski produkti naj bi prav tako povečali motiviranost osebja in pozitivno učinkovali na produktivnost dela. Tretjič, učinkovitejša poklicna zavarovanja v smislu doseganja višje ravni tveganju prilagojenih donosov na premoženje bodo podprla kupno moč upokojenega prebivalstva.

5.6. Učinek na tretje države

Predlagani ukrep se ne nanaša na področje, urejeno z mednarodnim regulativnim pristopom. Zato ni pričakovati znatnega neposrednega učinka na tretje države.

5.7. Pregled koristi in stroškov

Koristi paketa najprimernejših možnosti so predvsem ekonomske, pa tudi družbene, glede na pomen ustreznega in vzdržnega pokojninskega sistema v gospodarstvu s starajočim se prebivalstvom.

Čeprav bo predlagani ukrep povzročil kratkoročne stroške prilagajanja, naj bi koristi celotnega paketa najprimernejših možnosti po pričakovanjih odtehtale stroške. Pričakovane finančne koristi za zaposlene naj bi bile velike. Delodajalci si lahko obetajo ustvarjanje nadaljnjih ekonomij obsega in bodo lahko vsaj nekaj dodatnega upravnega bremena prenesli na člane in upravičence pokojninskih načrtov. Na splošno je verjetno, da bo predlagani ukrep ustvaril dodano vrednost v gospodarstvu s starajočim se prebivalstvom. Prispeva lahko k doseganju boljših rezultatov za družbo brez oviranja gospodarske rasti.

6. SPREMLJANJE IN OCENA

Službe Komisije bodo pripravile načrt za izvajanje, v katerem bodo obravnavale sestanke z državami članicami, izmenjave najboljših praks med vsemi državami članicami in programe usposabljanja, naslovljene na nacionalne organe. Načrtovati bi bilo treba tudi predhodno proučitev, ki bi jo izvedel EIOPA, in poročilo o oceni, ki bi ga pripravila Komisija.

Oceniti je treba učinke najprimernejših možnosti, da se ugotovi, v kolikšni meri se bodo predvideni učinki uresničili. Zato bi bilo treba v petih letih od sprejetja Direktive izvesti naknadno oceno uporabe revidirane direktive. Ocena mora biti v obliki poročila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu svetu. Po potrebi in glede na aktualne razmere jo lahko spremljajo priporočila za politike ali predlogi za spremembo te direktive. EIOPA zbere kvalitativne in kvantitativne podatke. Posvetovati se je treba tudi z interesno skupino za poklicne pokojninske sklade v okviru EIOPA, prav tako pa se lahko vključi tudi skupina Komisije za uporabnike finančnih storitev. Prav tako bo proučena možnost izvedbe raziskave Eurobarometra in neformalne raziskave med institucijami, zaposlenimi ter člani in upravičenci pokojninskih načrtov. Na delodajalce bi lahko bila naslovljena vprašanja glede mogočih težav ob uvajanju pokojninskih načrtov v tujini. Izboljšanje razkritij institucij v smislu količine (tj. povečanega števila izkazov ali poročil) in kakovosti razkritih informacij bi bil kazalnik večje preglednosti. Kar zadeva upravljanje, bi se ocenilo povečanje specifičnih zahtev v zvezi s funkcijami. Pri čezmejnem zagotavljanju zavarovanj bi bilo treba upoštevati število čezmejnih institucij.